

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового гуманітарного
інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

освітній рівень	магістр
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність (спеціалізація)	053 Психологія
освітня програма	«Психологія»
тип дисципліни	обов'язкова

Робоча програма з переддипломної практики для студентів спеціальності 053
«Психологія» на 2024-2025 навчальний рік.

Розробники: Копилова Світлана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки Навчально-наукового гуманітарного інституту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол №2 від 9.09.2024 року

В.о. завідувача кафедри психології, філософії та суспільних наук

О.В. Дробот

Погоджено:

Гарант освітньої програми

_____ І. М. Біла

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	
Кількість кредитів:	12
Загальна кількість годин:	360
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1
Семестр:	2
Тижневе навантаження (год.):	
Аудиторне:	
Самостійна робота:	
Форма підсумкового контролю:	залік
Мова навчання:	українська

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою kaf_psp@tnu.edu.ua.

Характеристика переддипломної практики

Переддипломна практика студентів вищих навчальних закладів освіти України є складовою частиною процесу підготовки магістрів, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття відповідного кваліфікаційного рівня. Вона проводиться з метою придбання, закріплення і вдосконалення одержаних студентами теоретичних знань, формування у них професійних умінь та навичок для виконання майбутніх функціональних обов'язків, виховання потреби систематичного поновлювання своїх знань та творчого застосування їх у практичній діяльності і організовується та проводиться відповідно до навчальних планів і програм ВЗО і згідно з нормативними актами Міністерства освіти України.

Переддипломна практика студентів спеціальності “Психологія” є невіддільною складовою освітньо-професійної підготовки магістрів, основне завдання якої — закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, оволодіння студентами сучасними методами, формами організації своєї діяльності.

У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця з психології за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр».

Переддипломна практика студентів-психологів проводиться на сучасних підприємствах, у навчальних закладах усіх рівнів, у центрах психологічної допомоги, науково-дослідних інститутах з психологічним напрямом, у психодіагностичних центрах, центрах психологічної реабілітації, психіатричних лікарнях, центрах зайнятості, центрах профорієнтації, комерційних організаціях та в інших установах, де є психологічна служба, психологічна лабораторія або кабінет психолога.

Програма практики для студентів 2-го курсу другого магістерського рівня Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського визначає порядок організації та проходження практики студентів на різноманітних базах.

Програма практики студентів 2 магістерського рівня підготовлена відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»; Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом МОН України № 93 від 8 квітня 1993 року, зі змінами і доповненнями внесеними наказом МОН України № 351 від 20 грудня 1994 року,

Положення про організацію освітнього процесу в Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського затвердженого наказом ректора ТНУ №698/01-17 від 08.05.2017 р.

Практика є завершальним етапом підготовки майбутніх фахівців для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» згідно з напрямом, спеціальністю та спеціалізацією навчання і проводиться після опанування теоретичної частини, та перед складанням державних іспитів чи виконанням магістерської роботи (проекту).

Вона проводиться з метою підготовки майбутніх спеціалістів до самостійного виконання службових обов'язків.

Проходження практики покликане максимально прискорити ознайомлення студентів з роботою професійного психолога. Термін проведення практики –6 тижнів.

У ході практики керівниками практики від ВНЗ та баз практики всебічно вивчаються ділові, моральні й особисті якості студентів для вирішення питань щодо здатності майбутнього фахівця виконувати функціональні обов'язки на відповідних посадах.

Зазначена інформація відображається у відповідному документі (характеристиці).

2. Цілі та завдання практики

Загальна мета переддипломної практики — удосконалити професійні вміння та навички на основі ознайомлення з практичною діяльністю та науково- дослідницькою роботою психолога у відповідних установах та організаціях.

Завдання практики:

- закріплення і практичне використання теоретичних знань з фахових дисциплін;
- формування професійної ідентифікації майбутніх психологів, їхньої професійної самосвідомості;
- формування вмінь і навичок для реалізації психодіагностичної, профілактичної, розвивальної та психокорекційної функцій психолога;
- формування та закріплення вмінь складати програму дій на основі самостійно сформульованих гіпотез;
- вивчення технології проведення дослідження.

Відповідно до специфіки бази практики для практикантів передбачено різні види та класи завдань професійної діяльності, види умінь і рівні їх сформованості, які представлені у Галузевому стандарті вищої освіти для спеціальності “Психологія”.

До типових завдань діяльності психолога належать:

- професійні;
- соціально-виробничі;
- соціально-побутові.

Специфіка діяльності конкретної бази практики вимагає від студентів- практикантів сумлінного виконання відповідних завдань.

Проходження практики в науково-дослідних інститутах потребує від студентів виконання таких завдань:

Застосовувати загальнотеоретичні та прикладні знання при розробці конкретних проектів з психологічної проблематики
Використовувати психологічні підходи для організації конкретних психологічних досліджень
Здійснювати психологічну експертизу та оцінювання
Представити результати практичної роботи у наукових звітах
Застосовувати математико-статистичні методи для репрезентації результатів науково-практичних розробок
Планувати проведення науково-практичного дослідження
Застосовувати необхідні методи для реалізації поставленого завдання
Використовувати відповідні кількісно-якісні методи емпіричного аналізу отриманих даних
Інтерпретувати отримані результати відповідно до поставлених завдань
Застосовувати комп'ютерні технології
Визначати репрезентативність отриманих даних відповідно до математико-статистичних методів обробки
Брати участь у формуванні висновків і рекомендацій

Проходження практики у середніх, спеціальних і вищих навчальних закладах передбачає реалізацію таких завдань:

Аналізувати психологічні складові навчально-виховного процесу у середній і вищій школах
Проводити психологічний аналіз засобів психологічного впливу та видів комунікації
Проводити психологічний аналіз розвитку психічних процесів і властивостей особистості учня з урахуванням віку
Забезпечувати психопрофілактичну та профорієнтаційну роботу серед Населення

Аналізувати актуальні проблеми зайнятості з урахуванням психологічної специфіки
Проводити конкретну методичну роботу у сфері профорієнтації на етапі професійного визначення
Здійснювати психопрофілактичну роботу з проблемними особами підліткового та юнацького віку, у “групах ризику”, безпритульних
Забезпечувати та здійснювати навчально-виховну роботу у середній і вищій школах, спеціальних закладах та установах
Розробляти психологічні засоби формування та розвитку особистості, методичного забезпечення виховного процесу
Впроваджувати новітні психолого-педагогічні методи для забезпечення ефективного спілкування та психологічного впливу
Визначати основні види проблемних ситуацій, що виникають у сім’ї, шляхи їх розв’язання
Надавати відповідну психологічну допомогу вихованцям спеціалізованих закладів та установ
Проектувати зміст і напрями індивідуального розвитку клієнта та складання на цій основі життєвих планів

Очікування **результати навчання** з переддипломної практики студентів спеціальності 053 «Психологія» згідно освітньої програми:

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР11. Оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової роботи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні опанувати наступними компетентностями:

ПК - Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 2	ПРН 11		
ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПРН 2	ПРН 3 ПРН 10		ПРН 11
ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.			ПРН 8	
ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.	ПРН 8	ПРН 5	ПРН 11	
Фахові компетентності (ФК)				
ФК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.	ПРН 2			ПРН 8
ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.		ПРН 3 ПРН 10		ПРН 11
ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.		ПРН 8		
ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність			ПРН 5	

(тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.				
ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.			ПРН 5	
ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.			ПРН 8	
ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.			ПРН 10	
ФК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.	ПРН 2 ПРН 3	ПРН 8		
ФК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.		ПРН 5		

3. Зміст практики

При проходженні практики студенти повинні продемонструвати навички та знання з курсів: «Основи наукових досліджень у галузі психології», «Основи психосоматики», «Реабілітаційна психологія», «Психологія травмуючих ситуацій», «Основи транзакційного аналізу», отриманих в процесі навчання. В результаті проходження практики студенти повинні **уміти**:

- класифікувати та розрізняти психологічні явища та процеси;
- впевнено характеризувати людину з точки зору її психічних процесів та станів;
- володіти методиками дослідження особистості;
- збирати та обробляти емпіричний матеріал, застосовувати психологічні методики з метою вивчення особистості;
- досліджувати психологічні стани особистості;
- враховувати психологічні особливості людини в процесі відбору кандидатів на роботу, навчання та професійній діяльності, в реальних умовах спілкування та взаємодії;
- аналізувати методи виховної роботи з персоналом;
- досліджувати, попереджувати та розв'язувати конфліктні ситуації в колективі;
- володіти техніками психокорекційної роботи;
- проводити заходи з психологічного консультування персоналу.

У процесі проходження практики практикант заповнює щоденник практики та пише на його основі звіт, в якому відображає також набуті ним навички та вміння щодо дослідницької роботи, зокрема її поетапного планування, організації робочого часу, інформаційного пошуку, методик дослідження, аналізу категоріальних даних тощо.

Разом з тим, практиканти мають можливість здійснювати індивідуальну дослідницьку роботу та підбір фактичного матеріалу для дипломної роботи, а саме:

- укладати картотеки з питань вибраної теми, оформлювати бібліографію;
- аналізувати наукову літературу, статті, монографії з обраної проблеми тощо;
- проводити відповідне емпіричне дослідження, що передбачено планом дипломної роботи.

Організація та проведення практики здійснюється відповідно до навчальних планів і програм Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського та згідно нормативних актів Міністерства освіти і науки України.

3.1. Індивідуальні завдання

Для формування зазначених вище вмінь та досягнення мети у процесі проходження практики необхідно вирішувати наступні завдання:

I. Проведення емпіричного (експериментального) дослідження, що передбачено планом кваліфікаційної роботи - 40 балів, зокрема:

1. Підібрати відповідні темі магістерської роботи методики дослідження (5 балів).
2. Підготувати методики дослідження до роботи (2 балів).
3. Підібрати репрезентативну вибірку для проведення досліджень (3 балів).
4. На основі проведеного психологічного дослідження та опрацьованого отриманого емпіричного матеріалу провести математико-статистичний аналіз отриманих даних (15 балів).
5. Провести якісний та кількісний аналіз отриманих даних (15 балів).

II. Скласти корекційно - розвивальну програму (за необхідності) у відповідності до мети емпіричного дослідження та вікової норми і вибірки досліджуваних – 10 балів, а також самостійно провести за супервізією фахового психолога 2 корекційні заняття (у відповідності до третього розділу дипломної роботи).

– **10 балів.**

(разом **20 балів**).

Примітка: Конспект проведених занять має бути підписаний керівником бази практики і

завірений печаткою.

1. Чітке формулювання цілей.
2. Визначення кола завдань, які конкретизують цілі роботи.
3. Визначення форм роботи.
4. Підбір методик і технік корекційної роботи.
5. Визначення часу, необхідного для реалізації програми.
6. Визначення тривалості кожного корекційного заняття.
7. Розробка програми і визначення змісту корекційних занять.

Критерії оцінювання складання корекційно - розвивальної програми:

2 бали - низький рівень ;

5 балів - середній рівень ;

10 балів - високий рівень;

III. Написання наукової статті, в якій представлені теоретичні результати дипломного магістерського дослідження та подання матеріалів до журналів та збірників міжнародних конференцій, фахових видань. (20 балів)

Під час проходження практики студенти повинні оволодіти наступними навичками:

- Знати як користуватися психодіагностичними методиками;
- проводити обробку зібраних даних, їх інтерпретацію та складати психологічні характеристики на суб'єктів психодіагностичного обстеження;
- заповнювати карти психологічного супроводження, журнали та інші документи.
- проводити психопрофілактичну та психокорекційну роботу;
- працювати з комп'ютерними базами психологічних і психодіагностичних методик;
- проводити експрес-діагностику та психологічні консультації з працівниками;
- брати участь у організації і проведенні роботи з працівниками, віднесеними до групи посиленої психологічної уваги.

3.2. Заняття та екскурсії під час практики

Під час практики студенти проводять різноманітні заняття з працівниками бази практики. Ці заняття можуть носити пізнавальний, корекційний та розважальний характер.

Пізнавальні заняття можуть мати форму публічної лекції, бесіди, дискусії, диспуту тощо. Орієнтовна тематика наступна: «Шляхи виходу з конфліктних ситуацій», «Міжособистісні стосунки: індивідуальний підхід», «Невербальні способи комунікації» тощо.

Корекційні заняття проводяться за бажанням клієнтів і можуть охоплювати найрізноманітніші сфери психіки: пізнавальну, емоційну, вольову. Вони проводяться у вигляді психологічних тренінгів. Наприклад: „Як здобути друзів”, „Як стримувати свої почуття”, „Тренінг партнерського спілкування” тощо.

Розважальні заняття – це різноманітні вечори, дискотеки, КВК тощо.

Якщо студенти запланували екскурсії під час практики, вони обов'язково повинні про це поінформувати адміністрацію закладу і отримати на це дозвіл.

3.3. Навчальні посібники

Для ефективного проведення практики студенти можуть користуватися наступною навчальною літературою:

1. Бондаренко А. Ф. Психодіагностична допомога: теорія і практика : навч. посібник. К. : Укртехпрес, 2017. 216 с.
2. Аткінсон Р.Л. Вступ в психологію; ред. : В. П. Зинченко, А. И. Назаров, Н. Ю. Спомиор. Спб. : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2012. 816 с.
3. Васьківська С. В. Соціально-психологічний супровід клієнтів : (Технологія ведення консультативного діалогу) К. : Главник, 2006. 128 с.
4. Галян І. М. Психодіагностика : навч. посіб. К. : Академвидав, 2019. 464 с.
5. Квинн В. Н. Прикладна психологія : навч. Посібник. Спб. : Питер, 2000. 560 с.
6. Кочюнас Р. Основи психологічного консультування; за ред. В. В. Макарова. М. : Акад. проект, 2019. 239 с.
7. Красновський В. М. Психологічна освіта : вимоги часу і шляхи освоєння. Практ. психологія та соц. робота. 2011. № 12. С. 18-22.
8. Максименко С. Д. Адаптація психодіагностичних методик : шкала досвіду агресивних впливів, шкала професійної автономності та шкала професійної мобільності. Практ. психологія та соц. робота. 2011. № 3 С. 25 - 31.
9. Немов Р. С. Психологія : в 3 кн. : підручник. 3-е вид. М. : ВЛАДОС, 2000. Кн.2 : Психологія освіти. 606 с.
10. Немов Р. С. Основи психологічного консультування: підручник. М. : ВЛАДОС, 2009. 528 с.
11. Немов Р. С. Практична психологія. Пізнання себе. Вплив на людей: посібник. М.: ВЛАДОС, 2018. 320 с.
12. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : у 2 кн. : підруч. для вузів. К. : Либідь, 2006. Кн.2 : Соц. психологія груп. Приклад. соц. психологія. 560 с.
13. Основы психодіагностики : навч. посібник / за заг. ред. А. Г. Шмелева. Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. 544 с.
14. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : практикум : навч. посіб. К. : Каравела, 2008. 336 с.
15. Практична психодіагностика. Методики і тести: навч. посібник / ред. сост. Д. Я. Райгородський. Самара : БАХРАХ-М, 2014. 672 с.
16. Скребець В. А. Психологічна діагностика: навч. посібник. К. : МАУП, 2001. 152 с.
18. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти : практикумз навчального курсу для практичних психологів : навч. посіб. К. : Каравела, 2018. 176 с.
17. Терлецька Л. Основи психодіагностики К. : Главник, 2016. 144 с.
18. Чайкіна Н. О. Моніторинг якості підготовки фахівців у системі вищої освіти. Практ. психологія та соц. робота. 2011. № 5. С. 46 - 53.
19. Шевандрин Н. И. Психодіагностика, корекція і розвиток особистості. М. : ВЛАДОС, 2019. 512 с.
20. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 3-те вид., стереотип. К. : Знання-Прес, 2013. 295 с.
21. Шейнис М. Ю. Робоча книга психолога організації. Самара : Вид. Дім "Бахрах-М", 2011. 224 с.

Методичні рекомендації

Перед початком практики студенти отримують настановчу лекцію. У перший день практики вони прибувають на місце проходження практики, де їх зустрічає керівник від бази практики. Упродовж перших двох днів кожного практиканта закріплюють за своїм підрозділом, класом, академічною групою тощо. Керівник організації видає наказ про проходження практики студентами.

У перший день студенти знайомляться з базою практики. Упродовж наступних 1 – 2 днів студенти складають календарний план роботи, у якому повинні бути детально (по датах та годинах) описані всі види роботи студента під час проходження практики. У календарному плані повинно бути детально (по датах та годинах) описані види роботи студента під час проходження практики. У графіку відвідування зазначається дата, години та місце знаходження практиканта на базі практики. Один примірник графіка подається керівникові практики від кафедри психології для контролю.

Упродовж всієї практики студенти ведуть щоденник, у якому занотовують результати спостережень за досліджуваними, свої враження про роботу психолога, зауваження щодо ходу пракики тощо. Щоденник ведеться у довільній формі.

Збираючи емпіричний матеріал, студенти демонструють свої вміння добирати відповідні методики дослідження, користуватися ними, опрацьовувати отримані дані та інтерпретувати їх. Підбір методик дослідження обов'язково узгоджується з керівником практики від кафедри. Опрацьований емпіричний матеріал повинен бути представлений у вигляді таблиць, придатних для подальшого математико-статистичного опрацьовання, яке повинно включати порівняльний та кореляційний аналіз. Крім кількісного аналізу студенти-практиканти повинні представити також якісний аналіз отриманих даних та їх психологічну інтерпретацію.

4. Організація практики

4.1. Організацію проведення практики студентів, контроль за її проходженням здійснює кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки ТНУ ім. В.І. Вернадського та керівники баз практики, у розпорядження яких вони направлені.

Ректор ТНУ для організації практики видає наказ, яким визначається база практики, до якої направляються студенти. Цим же наказом призначаються керівники практики від кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки ТНУ ім. В.І. Вернадського, затверджуються графіки здійснення контролю за її проходженням та забезпечується підготовка навчально-методичних матеріалів для її проведення.

Витяги з наказу за сім днів до початку практики направляються до відповідних баз практики.

4.2. Відповідальність за організацію, навчально-методичне забезпечення і проведення практики, а також безпосередній контроль за нею, покладається на кафедру психології, соціальної роботи та педагогіки та відповідальних осіб базових організацій та установ.

4.3. ТНУ забезпечує:

4.3.1. Своєчасне прибуття студентів для проходження практики до баз практики та призначення керівників практики з числа науково-педагогічних працівників.

4.3.2. Розроблення навчально-методичного забезпечення матеріалів для проведення практики, методичних рекомендацій для керівників практики та програми практики студентів.

4.3.3. Завчасне інформування керівників баз практики про терміни проведення практики (не пізніше, ніж за місяць до початку), кількісний склад студентів та направлення переліку питань, які підлягають вивченню, і програму практики.

4.3.4. Проведення інструктажів із студентами, які направляються для проходження практики.

4.3.5. Надання студентам програми проходження практики, методичних рекомендацій щодо проходження практики.

4.3.6. Проведення всіх організаційних заходів перед виїздом студентів на практику і здійснення контролю за прибуттям студентів до відповідних баз для проходження практики.

4.3.7. Ознайомлення студентів із системою інформування про хід практики. Контроль за виконанням ними індивідуальних планів практики і визначеного розпорядку дня, своєчасність підготовки необхідної документації.

4.3.8. Проведення інструктажів з відповідальними особами на базах практики, до яких направляються студенти для проходження практики.

4.4. Керівники практики від ТНУ мають право:

4.4.1. Здійснювати контроль за організацією та проходженням практики студентами на відповідних базах та отримувати витяги з наказів про її організацію.

4.4.2. Ознайомлюватися з індивідуальними планами практики, перевіряти ведення щоденників і надавати студентам вказівки про внесення в них змін і доповнень до них.

4.4.3. Вивчати умови організації та проведення практики студентів, бути присутніми при проведенні інструктажів та доведенні до їх відома заходів безпеки, спостерігати виконання ними практичних дій.

4.4.4. Брати участь у підбитті підсумків виконання студентами практичних заходів.

4.4.5. Вносити пропозиції керівництву відповідних баз практики щодо заохочення керівників практики з числа безпосередніх керівників практики.

4.5. Керівники практики від ТНУ зобов'язані:

4.5.1. Ознайомити студентів з програмою практики, уточнити індивідуальні завдання, вивчити необхідну навчально-методичну документацію згідно з вказівками та рекомендаціями завідувача кафедри щодо проведення практики.

4.5.2. Проконтролювати підготовленість бази та об'єктів практики і вжити, за необхідності, відповідних заходів щодо їх підготовки;

4.5.3. Систематично контролювати виконання програми практики студентами згідно з індивідуальними графіками.

4.5.4. Проводити консультації для студентів з організаційних, методичних питань практики.

4.5.5. Контролювати ведення щоденних записів переддипломної практики студентів спеціальності "Практична психологія" та написання звіту.

4.5.6. Контролювати дотримання правил внутрішнього розпорядку.

4.5.7. Перевіряти звіти з практики і приймати їх захист.

4.5.8. Здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу студентам при виконанні відповідних розрахунків.

4.5.9. Систематично інформувати кафедру про хід переддипломної практики.

4.5.10. Взяти участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, з проведення захисту практики студентів (у вигляді диференційованого заліку).

4.5.11. По закінченні практики надати короткий письмовий звіт про результати практики і захист звітів разом з зауваженнями і пропозиціями щодо удосконалення практичної підготовки студентів.

4.5.12. Безпосередньо перед початком практики провести інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки.

4.6. Керівники бази практики зобов'язані:

4.6.1. Визначити конкретні підрозділи і служби за напрямом де студенти будуть проходити практику, створити належні умови для її проведення.

4.6.2. Призначити наказом безпосередніх керівників практики з числа найбільш досвідчених працівників, рекомендованих керівництвом підрозділу, у якому планується проведення практики. Цим же наказом закріпити студентів за керівниками практики.

4.6.3. Забезпечити своєчасне інформування керівників підрозділів, до яких направлені студенти для проходження практики, про її терміни, мету та порядок організації і проведення.

4.6.4. Організувати (у разі необхідності) своєчасне оформлення і видачу студентам на період проходження практики тимчасових перепусток, які підтверджують проходження практики у конкретному підрозділі.

4.6.5. Здійснювати постійний контроль за організацією та проведенням практики, готувати пропозиції щодо її вдосконалення; підбивати підсумки та аналізувати результати практики з обов'язковим виставленням загальної оцінки. Копії підсумкових матеріалів направляти до ТНУ.

4.6.6. Вжити заходів щодо забезпечення належних умов праці та побуту студентів під час проходження практики.

4.6.7. Припинити проходження практики та відрядити студента до ТНУ (з письмовим повідомленням ВНЗ) у разі систематичного невиконання ним індивідуального плану, недбалого ставлення до виконання завдань проходження практики або грубого порушення службової

дисципліни.

4.6.8. Забороняється залучати студентів до завдань, не передбачених програмою практики та виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я або може призвести до неправомірних дій через їх недостатню фахову підготовленість.

4.7. Керівник підрозділу, у якому студенти проходять практику, зобов'язаний:

4.7.1. Забезпечити створення належних умов для виконання програм, індивідуальних планів практики в повному обсязі та контроль за їх реалізацією.

4.7.2. Призначити керівників практики з числа найбільш досвідчених працівників, які мають відповідний кваліфікаційний рівень, достатній практичний досвід роботи, високі ділові та моральні якості.

4.7.3. Представити студентів працівникам підрозділу, роз'яснити їх правовий статус.

4.7.4. Провести інструктажі із студентами, ознайомити їх з оперативною обстановкою, завданнями і функціями підрозділу, його структурою, внутрішнім розпорядком, заходами особистої безпеки та правилами безпеки праці, тощо.

4.7.5. Проводити виховну роботу із студентами.

4.7.6. Забезпечити студентів робочими місцями, службовими бланками, літературою тощо, по можливості, створити для них необхідні побутові умови (забезпечити медичним обслуговуванням, тощо).

4.7.7. Передбачати при формуванні розпорядку робочого дня студентів час для роботи з нормативно-правовими актами (2-3 години на тиждень).

4.7.8. Щотижня розглядати питання організації та проведення практики студентів на нарадах, надавати їм допомогу у виконанні завдань, передбачених у програмі практики, готувати пропозиції щодо її вдосконалення.

4.7.9. Контролювати виконання студентами вимог програми практики, індивідуальних планів проходження практики в повному обсязі.

4.7.10. Погоджувати та надавати на затвердження керівництву звіти про підсумки проведення практики (копію звіту після затвердження надсилати до ТНУ).

4.7.11. Затверджувати характеристики на студентів, які пройшли практику.

4.7.12. Розробляти за узгодженням з керівництвом розпорядок дня студентів, які проходять практику.

4.8. Керівники практики від підрозділу зобов'язані:

4.8.1. Ознайомити студентів з характером і особливостями роботи психолога в підрозділі.

4.8.2. Здійснювати практичне навчання відповідно до програми практики та індивідуального плану проходження практики, при цьому проводити роботу, спрямовану на формування у студентів навичок і вмінь, які необхідні для успішного виконання поставлених завдань.

4.8.3. Вести щоденний облік та давати оцінку роботі студентів, контролювати виконання останніми індивідуального плану проходження практики, дотримання внутрішнього розпорядку, ведення щоденників тощо.

4.8.4. Вивчати рівень підготовки, ділові та моральні якості студентів, їх ставлення до роботи.

4.8.5. Узагальнювати підсумки практики та подавати звіти на погодження відповідним керівникам підрозділів.

4.8.6. Складати характеристики на студентів, подавати їх на підпис керівництву підрозділу (не пізніше ніж за три дні до закінчення практики). У характеристиці мають знайти відображення обсяг та якість виконання програми практики й індивідуального плану проходження практики, рівень підготовленості студента до виконання службових обов'язків і вміння реалізувати набуті знання на практиці; наявність навичок дотримуватися заходів особистої безпеки, складати службові документи; особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність; професійний рівень розвитку; відношення до роботи в цілому та підсумкова оцінка за практику. Характеристики направляються до ТНУ.

4.8.7. Готувати пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення практики.

4.9. Студенти зобов'язані:

4.9.1. Своєчасно прибути для проходження практики до відповідної бази практики.

4.9.2. Ознайомитись з програмою практики і змістом робіт, які він виконуватиме, пройти на кафедрі інструктаж про порядок її проходження та інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки і виробничої санітарії (під особистий підпис) й попередження нещасних випадків, одержати від керівника практики всі необхідні документи (індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо).

4.9.3. Ознайомитись з рекомендованою літературою.

4.9.4. Одержати необхідну консультацію з організаційних і методичних питань від керівника практики.

4.9.5. Узгодити і представити для затвердження керівникові практики календарний план роботи і під час практики дотримуватись термінів його виконання.

4.9.6. Виконувати завдання, передбачені програмою практики у визначені терміни та на початку практики скласти індивідуальний план роботи, який необхідно затвердити в керівника.

4.9.7. Дотримуватися заходів особистої безпеки, правил охорони праці і пожежної безпеки, установленого розпорядку дня.

4.9.8. Ознайомлюватися з нормативно-правовими актами, інструкціями, оглядами, методичними та аналітичними документами, що стосуються діяльності на відповідній базі практики, формами і методами роботи працівників психологічного забезпечення. Засвоїти типові функціональні обов'язки практичного психолога.

4.9.9. Виконувати розпорядок дня, установлений за місцем проходження практики, дотримуватися дисципліни і правил, які діють у місці її проходження.

4.9.10. Вести щоденник та щоденно звітувати безпосередньому керівникові практики про виконану роботу.

4.9.11. Підготувати звіт про підсумки проведення практики за встановленою

4.9.12. формою та подати його для погодження і затвердження.

4.9.13. Нести відповідальність за виконану роботу;

4.9.14. До закінчення терміну проходження практики подати на кафедру календарний план, щоденні записи переддипломної практики та звіт про проходження практики;

4.9.15. Завчасно підготувати письмовий звіт за результатами практики і захистити його на засіданні комісії.

4.9.16. Студенти мають право:

4.9.17. Ознайомлюватися з усіма службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою практики та індивідуальними планами проходження практики.

4.9.18. За згодою безпосереднього керівника практики користуватися технічними та іншими засобами, наявними у відповідній базі практики.

4.9.19. Надавати керівництву бази практики та ТНУ пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення практики, а також діяльності практичних підрозділів.

4.9.20. Студент має право в разі незадоволення оцінкою чи характеристикою просити деканат перевірити звітну документацію. З причин захворювання чи інших обставин, що перешкоджають студенту успішно пройти практику, йому надається право повторного проходження без відриву від навчання (за умови надання довідки, лікарняного листа).

5. Форми і методи контролю

Студенти-практиканти повинні строго дотримуватися режиму праці бази практики та виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи.

Керівник практики контролюють перебування студентів на базах практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, якість виконаної

роботи, науковість та адекватність методів роботи, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість.

Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем кафедри психології та навчальною частиною університету.

6. Вимоги до звітних документів

Загальні вимоги до оформлення звітної документації наступні. Документи оформлюються від руки (при бажанні студента вони можуть бути надруковані), мають наскрізну нумерацію сторінок. Всі аркуші повинні бути зшиті. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група; прізвища керівників від університету та бази практики; вид практики; термін проходження; назва бази практики. Кожен окремий документ повинен також починатися з титульної сторінки, на якій зазначається прізвище та ім'я студента-практиканта, інститут та група, назва документа, час та місце проведення заходу (чи збору емпіричних даних). Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками.

У звіті про роботу студенти детально описують всю виконану під час практики роботу (наприклад, результати знайомства зі структурою та традиціями бази практики, проведені практикантом заходи, емпіричні дослідження, індивідуальні доручення, волонтерську діяльність, екскурсії тощо). В звітних документах не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії, методичних розробок тощо).

У випадку, коли студент проходить практику за угодою з підприємством, звіт практики може складатися індивідуально.

Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють і затверджують (крім щоденника) керівники практики від бази та університету.

В кінці практики керівник від бази практики кожному студентові видає письмову характеристику про його роботу, ставлення до обов'язків, дисциплінованість тощо. В характеристиці обов'язково повинна бути зазначена рекомендована оцінка за практику. Характеристику підписують керівник практики від бази (психолог) та керівник організації. Характеристику завіряють печаткою організації.

7. Підведення підсумків практики

7.1. Після закінчення практики студенти подають на кафедру наступні документи:

- 1) індивідуальний план проходження практики (додаток 1);
- 2) щоденник практики (додаток 2);
- 3) характеристика-відгук;
- 4) звіт студента про виконання програми практики (додаток 3);
- 5) копію наукової статті, в якій представлені *теоретичні* результати дипломного магістерського дослідження подану до фахового видання чи збірника міжнародної конференції (додаток 4).

Оформлення звітних матеріалів подано у додатках 1, 2, 3, 4 як взірець.

Порядок складання звіту:

У кінці практики студент готує звіт про підсумки проведення практики обсягом 10-20 сторінок, у якому зазначає:

1. Назву підрозділу, у якому вона проводилась, його стисла характеристика.
2. Результати виконання програми практики та індивідуального плану (що конкретно зроблено, які документи вивчено, відпрацьовано практичні заходи тощо).
3. Пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу та поліпшення організації і проведення практики в організаціях та установах.
4. Труднощі та недоліки, що мали місце під час проходження практики.

До звіту також додаються матеріали, що були підготовлені студентом протягом проходження практики: копії документів, довідки, плани, рішення, матеріали наочної агітації тощо.

Звіт про проходження практики містить конкретний опис виконаної студентом роботи, відомості про виконання всіх розділів програми практики та індивідуальних завдань, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо.

Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок і бути роздрукованим.

Звіт перевіряє і затверджує керівник практики як від базового підприємства, так і від ТНУ.

7.2. Основні документи практики (індивідуальний план, щоденник, звіт про практику, пропозиції та матеріали, підготовлені студентами і прийняті для використання у практичній роботі бази практики, характеристика на кожного студента) мають бути підписані керівником бази практики і завірені печаткою.

Документи передаються викладачу, який здійснював керівництво переддипломною практикою.

Студент, який не виконав програму практики з неповажних причин або за підсумками її повторного проходження, отримав незадовільну оцінку, відрховується.

7.3. Результати проходження практики оцінюються комісією (до складу комісії включаються керівники та досвідчені працівники, фахівці галузевої психологічної служби та викладачі кафедри психології з урахуванням попереднього вивчення звітних матеріалів, висновків керівників, у яких проводилася практика, доповідей студентів та їх відповідей на поставлені запитання).

7.4. Результати захисту практики відображаються в матеріалах студентів та фіксуються у відповідних документах на кафедрі.

7.5. Загальні підсумки практики і заходи щодо її подальшого вдосконалення обговорюються на підсумковій конференції, на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

7.6. Студенти, які отримали незадовільні оцінки за результатами захисту практики, до складання державних екзаменів та до захисту дипломних проектів (робіт) не допускаються як такі, що не виконали всі вимоги навчального плану. Студенти, які не виконали програму практики, отримали негативний висновок про якість її відпрацювання або незадовільну оцінку під час захисту практики, відрховуються з ВНЗ у встановленому порядку.

Документація з переддипломної практики має зберігатися на кафедрі протягом п'яти років (згідно чинних вимог).

Орієнтовна схема оцінювання роботи студентів-практикантів :

Формою звітності переддипломної практики є диференційований залік. Загальна оцінка за практику – 100 балів.

80 балів – за правильне виконання індивідуальних завдань.

15 балів - за змістовну частину звіту.

5 балів - за ведення зошита-щоденника практики.

Комісія на звітній конференції підтверджує чи не підтверджує отримані студентом бали.

Підсумки практики розглядаються на засіданні кафедри, декерівники подають письмовий звіт про результати практики.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в	Оцінка за	Оцінка ECTS

балах	національною шкалою	Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
84-89	добре	B	вище середнього рівня
75-83	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Список рекомендованої літератури

1. Бондаренко А. Ф. Психодіагностична допомога: теорія і практика : навч. посібник. К. : Укртехпрес, 2017. 216 с.
2. Аткинсон Р.Л. Вступ в психологію; ред. : В. П. Зинченко, А. И. Назаров, Н. Ю. Спомиор. Спб. : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2012. 816 с.
3. Васьківська С. В. Соціально-психологічний супровід клієнтів : (Технологія ведення консультативного діалогу) К. : Главник, 2006. 128 с.
4. Галян І. М. Психодіагностика : навч. посіб. К. : Академвидав, 2019. 464 с.
5. Квинн В. Н. Прикладна психологія : навч. Посібник. Спб : Питер, 2000. 560 с.
6. Кочюнас Р. Основи психологічного консультування; за ред. В. В. Макарова. М. : Акад. проект, 2019. 239 с.
7. Красновський В. М. Психологічна освіта : вимоги часу і шляхи освоєння. Практ. психологія та соц. робота. 2011. № 12. С. 18-22.
8. Максименко С. Д. Адаптація психодіагностичних методик : шкала досвіду агресивних впливів, шкала професійної автономності та шкала професійної мобільності. Практ. психологія та соц. робота. 2011. № 3 С. 25 - 31.
9. Немов Р. С. Психологія : в 3 кн. : підручник. 3-е вид. М. : ВЛАДОС, 2000. Кн.2 : Психологія освіти. 606 с.
10. Немов Р. С. Основи психологічного консультування: підручник. М. : ВЛАДОС, 2009. 528 с.
11. Немов Р. С. Практична психологія. Пізнання себе. Вплив на людей: посібник. М.: ВЛАДОС, 2018. 320 с.
12. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : у 2 кн. : підруч. для вузів. К. : Либідь, 2006. Кн.2 : Соц. психологія груп. Приклад. соц.психологія. 560 с.
13. Основи психодіагностики : навч. посібник / за заг. ред. А. Г. Шмелева. Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. 544 с.
14. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : практикум : навч. посіб. К. : Каравела, 2008. 336 с.
15. Практична психодіагностика. Методики і тести: навч. посібник / ред. сост. Д. Я. Райгородський. Самара : БАХРАХ-М, 2014. 672 с.
16. 17.Скребець В. А. Психологічна діагностика: навч. посібник. К. : МАУП, 2001. 152 с.
19. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти : практикумз навчального курсу для практичних психологів : навч. посіб. К. : Каравела, 2018. 176 с.
17. Терлецька Л. Основи психодіагностики К. : Главник, 2016. 144 с.
18. Чайкіна Н. О. Моніторинг якості підготовки фахівців у системі вищої освіти. Практ. психологія та соц. робота. 2011. № 5. С. 46 - 53.

19. Шевандрин Н. И. Психодіагностика, корекція і розвиток особистості. М. :ВЛАДОС, 2019. 512 с.
20. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 3-тє вид., стереотип. К. : Знання-Прес, 2013. 295 с.
21. Шейнис М. Ю. Робоча книга психолога організації. Самара : Вид. Дім "Бахрах-М", 2011. 224 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник практики від підприємства

(посада) (звання)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(дата)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

проходження практики студентом _____

(№ групи, найменування ВНЗ) (прізвище,

ініціали)

(місяць, рік)

№ з/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання	Підпис безпосереднього керівника практики
1				
2				
3				
4				
5				

Студент

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(дата)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Кафедра психології соціальної роботи та педагогіки

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Кафедра психології соціальної роботи та педагогіки

освітній рівень _____ Магістр

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність _____ 053 Психологія

курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу _____

Печатка

підприємства, організації, установи „____” _____ 20____ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “____” _____ 20____ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук (характеристика) і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

М.П.

«_____» _____ 20____ рік

Відгук (характеристика) осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку „_____” _____20_ .

_____ року Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від ТНУ імені В.І Вернадського

(підпис)

(прізвище та ініціали)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки**

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики на базі

(назва установи , закладу, де проходила практика)

Термін проходження

з _____ 20 року

по _____ 20 року

Виконав (ла) :

*студент(ка) 2 курсу
денного(заочного) відділення*

П.І.Б. _____

Керівник практики

Зміст звіту:

- 1. Опис виконаної студентом роботи, а також відомості про виконання всіх завдань практики, включаючи індивідуальні завдання.*
- 2. Зауваження, пропозиції та побажання щодо організації практики.*
- 3. Висновки про практику.*